

C A P V T T E R T I V M D E C I M V M .

T cum egrederetur de templo, ait illi unus ex discipulis suis: Magister, aspice quales lapides, & quales structurae. Et respondens IESVS, ait illi: Vides has omnes magnas aedificationes? Non relinquetur lapis super lapidem qui non destruat. ¶ Et cum sederet in monte oliuarum contra templum, interrogabant eum separatim Petrus, & Iacobus, & Ioannes, & Andreas: Dic nobis quando ista fient: & quod signum erit, quando haec omnia incipient consummari? Et respondens IESVS, cepit dicere illis: Videte ne quis uos seducat. Multi enim ueniunt in nomine meo, dicentes, quia ego sum. & multos seducunt. Cum audieritis autem bella, & opiniones bellorum, ne timueritis: oportet enim haec fieri, sed nondum finis. Exurget enim gens contra gentem, & regnum super regnum: & erunt terremotus per loca & fames, Initium dolorum, haec. Videte autem uosmetipsos. Tradet enim uos in conciliis, & in synagogis uapulabitis, & ante praesides & reges stabitis propter me in testimonium illis. Et in omnes gentes primum oportet praedicari euangelium. Et cum duxerint uos tradentes, nolite praecogitare quid loquamini: sed quod datum uobis fuerit in illa hora, id loquamini: non enim uos estis loquentes, sed spiritus sanctus. Tradet autem frater fratrem in mortem, & pater filium: & consurgent filii in parentes, & morte afficient eos. Et eritis odio omnibus propter nomen meum. Qui autem sustinuerit in finem, hic saluus erit. Cum autem uideritis abominationem desolationis, stantem ubi non debet (qui legit, intelligat) tunc qui in Iudaea sunt, fugiant in montes: & qui super tectum, ne descendat in domum, nec introeat, ut tollat quid de domo sua: & qui in agro erit, non reuertatur retro tollere uestimentum suum. Vae autem praegnantibus & nutrientibus in illis diebus. Orate uero ut hyeme non fiant. Erunt enim dies illi tribulationes tales, quales non fuerunt ab initio creaturae, quam condidit deus usque nunc, neque fient. Et nisi breuiasset dominus dies, non fuisset salua omnis caro. Sed propter electos quos elegit, breuiavit dies. Et tunc si quis uobis dixerit: ecce hic est CHRISTVS, ecce illic, ne credideritis. Exurgent enim pseudochristi & pseudoprophetae, & dabunt signa & portenta ad seducendos, si fieri potest, etiam electos. Vos ergo uide te. Ecce praedixi uobis omnia. Sed in illis diebus post tribulationem illam sol contenebrabitur, & luna non dabit splendorem suum, & stellae caeli erunt decedentes: & uirtutes quae in caelis sunt, mouebuntur. Et tunc uidebunt filium hominis uenientem in nubibus cum uirtute multa & gloria. Et tunc mittet angelos suos, & congregabit electos suos a quatuor uentis, a summo terrae usque ad summum caeli. A ficu autem discite parabolam: Cum iam ramus eius tener fuerit, & nata fuerint folia, cognoscitis quia in proximo sit aestas. Sic & uos, cum uideritis haec fieri, scitote quod in proximo sit in ostiis. Amen dico uobis, quoniam non transibit generatio haec, donec omnia ista fiant. Caelum & terra transibunt.

ibunt, uerba autem mea non transibunt. De die autem illo uel hora nemo scit, neq; angeli in caelo, neq; filius, nisi pater. Videte, uigilate & orate. Ne-
 78 scitis enim quando tempus sit. ¶ Sicut homo qui peregre profectus, reliquit domum suam, & dedit seruis suis potestatem cuiusq; operis, & ianitori praecipit ut uigilet. Vigilate ergo (nescitis enim quando dominus domus ueni
 at: sero, an media nocte, an gallicantu, an mane) ne cum uenerit repente, inueniat uos dormientes. Quod autem uobis dico, omnibus dico: uigilate.

ANNOTATIONES BREUES XLI. CIRCA LITERAM CAP. XIII.

1	egrederetur ἐκπορευομένῳ	13	in concilijs, εἰς συνέδρια	26	τῶν θιλαζύσαις lactantibus fiant
3	has - omnes	14	ante ἐπὶ	26	γένηται * ἡ φυγὴ ὑμῶν fiat fuga uestra.
5	contra templum, κατέναντι τῶν ἱερῶν	14	apud σταθίσειθε stabitis	26	tribulationes tales, qua- les non fuerunt θλίψεις οἷα οὐ γέγονε singularia.
7	fient: ἔσαι	16	nolite praecogitare μὴ πρόμεριμίᾳτε ne ante solliciti sitis, ne ante sitis anxij	27	creaturae κτισσεως creationis
7	incipient consummari. μέλλη συνηλωθῆναι	16	quid loquamini, * μηδὲ μελετάτε neque meditemini:	27	fient. γένηται singulare.
10	opiniones ἄκοαε	17	quod ὅ ἐστιν	27	breuifasset ἐκολόβωσε decurtasset
10	tumores τιμυερίσθε	18	quodcunque οἱ λαλοῦντες loquentes	29	& infra. hic est ᾧ ἐστὶ
10	timueritis. θροῦσθε	18	turbemini οἱ λαλοῦντες qui loquimini	29	aduerbium. CHRISTVS * ἡ
11	enim - haec	19	consurgent ἐπανασήσουσιν insurgent	29	aut
12	super ἐπὶ	19	eritis odio ἐσεσθε μισοῦμενοι ὑπὸ eritis odio habiti ab	31	ergo δε
12	contra * ἐσονται	20	sustinuerit ὑπομείνας perseuerauerit	31	autem
12	loca & * ἐσονται	20	defolationis ἐρηκτοῦ desolationis	34	mouebuntur σαλευθήσουσιν quatientur, concutientur
12	erunt fames * ἢ ταραχαί & turbationes.	21	* ὃ ἐκεῖν ὑπὸ Δανιὴλ τῷ προφῆτῳ quae dicta est à Daniele	34	parabolam. τὴν ἰσαβουλῆ similitudinem
12	Initium ἀρχαὶ plurale.	21	propheta, non debet οὐ δεῖ	37	in ostijs. ἐπὶ θύραις in foribus
13	Videte autē uosmet ipfos. βλέπετε ὃ ὑμεῖς ἑαυτοῦς	25	non oportet nutrientibus	39	in foribus
	Cauete autem uos uobisipfis.			40	non transibit οὐ μὴ

οὐ μὴ παρέλθῃ
nequaquam præteribit
& infra
42 in caelo

οἱ ἐν οὐρανοῖς
qui in caelo sunt
44 cuiusque operis
ἢ ἑκάστω τῶν ἔργων αὐτοῦ

& unicuique opus suum
47 Quod
&
plurale.

COMMENTARIUS IN CAPVT DECIMUMTERTIVM.

Vo pacto dominus discipulis suis prædictionem destructionis secundi templi insinuarit, aperit Marcus, dicens. ¶ Et cum egrederetur de templo, ait illi unus ex discipulis suis: Magister, aspice quales lapides, & quales structuræ. Et respondens IESVS, ait illi: Vides has omnes magnas ædificationes? Non relinquetur lapis super lapidē qui non destruat. ¶ His quæ hic dicuntur, respondent scripta Matthæi capite 24. numero 224. Et videtur dominus citra vesperam (quia iturus erat in Bethaniam) tunc è templo egressus, quod tunc destructum iri asseruit. Et merito quidem, quia postquam scribæ & pharisæi rationem nõ habuerant veri tēpli dei quin illud destruerēt: iustum erat, ut templū eorū in quo tanta gloria deus ipsos uisitauerat, & eū sic uisitantem neque receperant, neque intellexerant, funditus euerteretur. De gloria autē secundi templi, quod cōditum est sub Zorobabele, inquit Aggæus: Nolite timere, quia hæc dicit dominus exercituum. Adhuc unum modicum est, & ego cōmouebo cælum & terrā, & mare & aridam: & mouebo omnes gentes, & ueniet desyderatus cūctis gentibus: & implebo domum istā gloria, dicit dominus exercituum. Et subdit: Magna erit gloria domus istius nouissimæ, plusquā primæ, dicit dominus exercituum. Et unde illi tāta gloria: Ex præsentia certe saluatoris, qui erat Messias, & in quo habitabat plenitudo diuinitatis corporaliter. Et in structuris illius tēpli non remansisse lapidē super lapidē, quāuis perabunde sufficiat Euāgelij testimoniū: ex historijs tamē idem quoque perspectū haberi potest. Nam impio Iuliano mandāte reparari templū Hierosolymis, quicquid supererat uetustarū ruinarum, & fundamentorū, funditus euerterūt, erueruntque Iudæi ad nouum instaurandum: ut & prædictio CHRISTI uerissima cōprobaretur dicētis: Nō relinquetur lapis super lapidē, qui nõ destruat. Sed terramotus elocās & dissilire faciēs, quæ iaciebāt fundamēta, & terribilis turbo calcē, & quæ intrito faciundo præparabāt euentilans, & flāma ultrix quæ inferne frequenter erūpebat, formidabiliter discurrens, & miserabiliter multa milia hominū præfocans & exurens: conatus eorū pertregerunt, & operas illuserunt. Quod ex Theodorito in historia ab Epiphānio nobis relicta, libro sexto cognoscitur: & etiam in historia quæ ob sui dignitatem à maioribus nostris Ecclesiastica meruit nominari, libro decimo circa finē. Sed & Adammanus, qui sub Theodosio iuniore de locis terræ sanctæ conscripsit, quod illius templi ullū superesset uestigium, ne unum quidem uerbum fecit: tametsi de quodam templo in monte Sion sito, sed extra portam & urbis Hierosolymæ situm, mētionem faciat. Quid igitur (inquies) qui religionis gratia loca sancta adierunt, de templo Salomonis narrare solēt, quod scilicet in illud nemini, siue Christiano, siue Iudæo sub pœna mortis introspicere liceat, tanto minus pedem inferre? Profecto impudentissimum mendaciū, cum à tempore Babylonicæ captiuitatis non extiterit templum Salomonis, quod fuit primum templum, sed in illa fuerit funditus subrutum: postea autē secundū templū, nõ Salomonis, sed Zorobabelis dictum, à primis etiam extructum fundamentis. Quod & tandem à Tito & Vespasiano euersum est. Et deinde sub Iuliano apostata, cum (ut dictum iam est) dei in iussu nouū instaurare uellet, quicquid ex antiqua ruina uestigij remanserat, prorsus deletum est. Nequaquam ergo quod nunc Mauri ostentāt Hierosolymis, est tēplū Salomonis aut Zorobabelis: sed mēdaciū diaboli & delubrū satanæ, quod ipsi suo Mahumeti filio p̄ditionis extruxerūt, quam Meschitā appellāt. Hoc dicitur

76

Agg. 22

Colof. 24

ctum uolui, ne cui illuc eunti cupiditas obrepit, aut introspectiendi, aut ingrediendi: quæ enim religio aut pietas esset, cupiditate eum locum intrandi suam uitam exponere: ex quo suo quodammodo iure, diabolus omnium intrantium animas in perditionem rapit: Sicut enim prima illa Hierusalem, nullum locum præcipue sanctum, præter templum habebat: sic hac tempestate in ea quæ nunc est, siue Helia sit, siue alia homonymos Hierusalem (non enim est illa prima) nihil est præcipue prophanum, & prorsus solo æquandum, præter id templum, quod Salomonis fabulose appellant, in quo tanto tempore sacrificatum est diabolo. Sed de his satis, cum constet supra quam dici possit, CHRISTI dictum esse uerissimum. Continuo subiungit Marcus interrogationem, quæ discipuli super dictis ipsius fecerunt domino, dicentes. ¶ Et cum sederet in monte oliuarum contra templum, interrogabant eum separatim Petrus, & Iacobus, & Ioannes, & Andreas: Dic nobis quando ista fient, & quod signum erit quando hæc omnia incipient con-
 77 » summari: Et respondens IESVS, coepit dicere illis: Videte ne quis uos seducat. Multi
 » enim uenient in nomine meo, dicentes quia ego sum, & multos seducent. Cum audieris
 » tis autem bella & opiniones bellorum, ne timueritis. Oportet enim hæc fieri, sed nondum fi-
 » nis. Exurget enim gens contra gentem, & regnum super regnum, & erunt terræ motus
 » per loca & fames. Initium dolorum, hæc. Videte autem uosmetipsos. Tradent enim
 » uos in concilijs, & in synagogis uapulabitis, & ante præsidēs & reges stabitis propter
 » me, in testimonium illis. Et in omnes gentes primum oportet prædicari Euangelium.
 » Et cum duxerint uos, tradentes, nolite præcogitare quid loquamini: sed quod datum
 » uobis fuerit in illa hora, id loquamini. Non enim uos estis loquentes, sed spiritus san-
 » ctus. Tradet autem frater fratrem in mortem, & pater filium: & consurgent filij in pa-
 » rentes, & morte afficient eos. Et eritis odio omnibus propter nomen meum. Qui autem
 » sustinuerit in finem, hic saluus erit. Cum autem uideritis abominationem desola-
 » tionis, stantem ubi non debet (qui legit intelligat) tunc qui in Iudæa sunt, fugiant in
 » montes: & qui super tectum, ne descendant in domum: nec introeat ut tollat quid de
 » domo sua, & qui in agro erit, non reuertatur retro tollere uestimentum suum. Væ autem
 » prægnantibus & nutrientibus in illis diebus. Orate uero ut hyeme non fiant. Erunt
 » enim dies illi tribulationes tales, quales non fuerunt ab initio creaturæ, quam condidit
 » deus usque nunc, neque fiet. Et nisi breuiasset dominus dies, non fuisset salua omnis
 » caro. Sed propter electos quos elegit, breuiavit dies. Et tunc si quis uobis dixerit, ec-
 » ce hic est CHRISTVS, ecce illic, ne credideritis. Exurgent enim pseudochristi & pseu-
 » doprophetæ, & dabunt signa & portenta ad seducendos, si fieri potest, etiam electos.
 » Vos ergo uidete: Ecce prædixi uobis omnia. Sed in illis diebus, post tribulationem
 » illam, sol contenebrabitur, & luna non dabit splendorem suum, & stellæ cæli erunt de-
 » cidentes: & uirtutes quæ in cælis sunt, mouebuntur. Et tunc uidebunt filium homi-
 » nis uenientem in nubibus cum uirtute multa & gloria. Et tunc mittet angelos suos, & con-
 » grebabit electos suos à quatuor uentis, à summo terræ usque ad summum cæli. A sicu
 » autem discite parabolam: Cum iam ramus eius tener fuerit, & nata fuerint folia, cogno-
 » scitis quia in proximo sit æstas. Sic & uos cum uideritis hæc fieri, scitote quod in proxi-
 » mo sit in ostijs. Amen dico uobis, quonia non transibit generatio hæc, donec omnia
 » fiant. Cælum & terra transibunt: uerba autem mea non transibunt. De die autem illo uel
 » hora nemo scit, neque angeli in cælo, neque filius, nisi pater. Videte, uigilate & orate.
 » Nescitis enim quando tempus sit. ¶ Sedebat dominus in monte oliuarum è regione
 » ciuitatis. Mons enim oliuarum è regione Hierusalem est, ex parte orientis, dicente Za-
 » charia: Et stabunt pedes eius in die illa super montem oliuarum, qui est contra Hieru-
 » salem ad orientem. Illic ergo sedebat dominus, tertia die post sabbatum, quam uul-
 » gus adhuc more gentium diem Martis appellat: sedebat inquam conuersus ad Hie-
 » rusalem. Et interrogatio discipulorum & responsio domini latius posita est, & expli-
 » cata apud

eata apud Matthæum capite 24. numero 226. & sequentibus. Quod autem hic
 ait Marci interpret: Videte autē uosmetipfos: id perinde uult ac, Attendite siue caue-
 te uobisipfis. Et addit Marcus ad Matthæū, quomodo prædictū est apostolis, quod
 tradendi essent in concilia, & in synagogis flagellandi, & apud præfides & reges sta-
 tuendi, propter dominum in testimonium illis. Qui ita testes fuerunt tam CHRISTI,
 quàm uerborum eius, quod est sanctum euangelium, ut gloriosi martyres euaserint.
 Dicit præterea ut & Matthæus capite uigesimoquarto, numero. 227. quod euange-
 liū prius prædicandum est ad omnes gētium nationes, quàm ueniat dies domini. At-
 qui nunc uidemus euangelium prædicari apud nationes nunquam antea cognitās,
 quæ ex parte occidentis ab Hispaniis repertæ sunt, ultra insulas Antropophagorum,
 intra zonam torridam deurgēdo ad Hypogeum. Sed et ex parte orientis, ad quā eti-
 am ultra eam insulam, quam Taprobanam & Macrobiorum insulā esse putant, ena-
 uigant, ac aliquibus in locis dominantur Lusitani: auditur his diebus sanctum nomē
 CHRISTI. Sed utinam omnes essent tam auidi illuc optimam margaritam inferen-
 di, quæ est pura doctrina CHRISTI, quàm cupidi sunt illinc referendarum è conchy-
 libus margaritarum, gemmarum, copię auri argentiq̃, aromatum, & cæterarum id
 genus mercū: & plus posset in pectoribus nostris CHRISTI charitas, quàm cæca mi-
 seraq̃ cupiditas. Iam bona pars orbis, à tricenis annis, è faucibus leonis rugientis per
 totius terræ ambitum animas misere deglutientis erepta esset. Sed fiat CHRISTI uo-
 luntas. At tandem fiet, & prædicabitur ubique CHRISTI euangelium, electis quā-
 dem ad salutem, reprobis autē ad condemnationem: prædicabitur inquam pure (hæc
 mihi in CHRISTO fiducia) non admixtis traditionibus humanis, quod adhuc nequa
 quam fit. Nam CHRISTVS est omnia, & solus sua doctrina saluare omnia potens et
 sufficiens. Et quod dominus præcipit, ut fideles traditi potestatibus propter se, non
 præcogitent quid sint responsuri: id ideo est ut melius intelligant omnia quæ tunc di-
 cent, non sua esse, sed spiritus sancti. Et horum plurima tradidit Matthæus capite deci-
 mo, numero 94. & sequentibus. Ideo in eo loco, qui huic respondet, illa non resum-
 psit: quorū rursus discipulis hic ex Marco memoriā ingessit dominus. Sed de abomi-
 natione desolationis, & reliquis quæ sequuntur, tangit Matthæus cap. uigesimoquar-
 to, numero 228. & sequentibus. At in particula: De die autem illo uel hora nemo
 scit, neq̃ angeli in cælo, additur ultra Matthæū, neque filius: quod putatur adiectiū,
 præsertim cum dicat Matthæus: Nemo nouit filium nisi pater: neq̃ patrē quis nouit,
 nisi filius, & cui uoluerit filius reuelare. Ideoq̃ filiū illud nosse (& quid nō nosset æter-
 na dei sapiētia?) etsi non ad reuelandum. Quod si non sit adiectiū, & simpliciter, hoc
 est sine adiectione ad reuelandū, intelligatur filiū nescire, hoc ad hypostasim ipsam ne-
 quaq̃ referri potest (ut perfidus Arrhius, Photinus, aut incōsentaneè nominatus Eux-
 nomius, cū ἄνομος idem esset ἄπιστός τε & ἄθεός, aut aliquis huiusmodi satanicorū canū
 uellet) sed naturæ assumptæ infirmitatē respicit, antequā in sua immortalitatis fulge-
 ret gloria. Quis enim CHRISTVM uersatum in terris secundum naturæ assumptæ hu-
 militatem dixisset omnia potentem? Et quid prohibet, qua natura non omnia potua-
 it, tūc eadē eum nō omnia distincte, determinate, & exacte, ut patrē nosse? Duæ cer-
 tē in CHRISTO erant uoluntates, & duo intellectus, etsi in una indiuisæ hypostaseos
 persona. Qui si etiam nunc omnia secundum formam illam, qua semper minor est
 patre, omnia scit exacte: non tamen id absolute, & independentem, ut pater, & ut fi-
 lius κατὰ τὴν μορφὴν, qua deo est æqualis: sed dependēter & participatiue, ea quidē
 participatione qua maior esse nō potest, quæ iuxta prophetam, ἔχριστον ὁ θεός præ par-
 ticipibus suis. Cum ait: Videte, uigilate & orate: cautionem, diligentiam, & mentis
 in deū eleuationē, ac dei scientiā, iuge in ea exercitium, & desuper gratiam dei expe-
 tēdam esse admonet. Cum dicit, uidete: hic est cautio, hic dei scientia. Cum, uigilate;

Psal. 44

78 » hic diligentia, hic iuge exercitium. Cum, orate: hic eleuatio mentis in deum, hic gra-
 » tia à deo expetenda. Et subdit Marcus parabolam de homine, qui peregre proficiscis-
 » tur, dicens. ¶ Sicut homo, qui peregre profectus, reliquit domum suam: & dedit ser-
 » uis suis potestatem cuiusque operis, & ianitori præcepit ut uigilet. Vigilate ergo: Nesci-
 » tis enim quâdo dominus domus ueniat: sero, an media nocte, an gallicatu, an mane: Ne-
 » cū uenerit repente, inueniat uos dormientes. Quod aut uobis dico, omnibus dico: ui-
 » gilate. ¶ Hanc nō uidetur tetigisse parabolam Matthæus: quanquam de sollicitudine
 uigilandi admonuit cap. uigesimo quarto, numero 234. Homo qui peregre profe-
 ctus est, CHRISTVS, qui in cœlum abiit. Domus, quam præsentia corporali reliquit,
 ecclesia. Serui eius, fideles quique, & maxime qui alijs præ sunt: quibus dedit potestatem
 cuiusque operis: quia cuiusque distribuit dona ad proprium, secundum gradum suum,
 opus peragendum. Sed nunquid etiam dedit potestatem ad mala? Minime: nam ad ma-
 la opera non est potestas, sed impotentia. Ex domino ergo ista ad mala potestas, & ue-
 rius impotentia non est, sed ex nobis. Ianitor, pastor, uicarius CHRISTI, qui osium est,
 qui præest custodiæ ecclesiæ. Mādat illi præ cæteris uigilare: quia eius officium est in-
 tendere præcipue, ut quisque in ecclesia manens, suum opus, & bonum quidem opus,
 cuius potestatem habet, ac donum, peragat: ne fur fores infringat, ne seruos domini sui
 à bono inturbet, ne cruentus lupo in ouile CHRISTI irrumpat. Attamen sic des-
 bet uigilare, ut & seruos omnes cogat uigilare. Vigilare, est fidei, spei, plenissimaque
 in CHRISTO fiducia, charitati, bonisque operibus accurate intendere. Dormire, est il-
 la omittere, aut ad uitia plabi. Aduertur domini particularis, dies mortis cuiusque. Nox,
 totum tempus mortalis uitæ. Serum, pueritia. Media nox, tempus mediæ uitæ, ipsaque
 iuuenta. Gallicatus, senectus. Mane, uitæ exitus. Nam ut serum, initium noctis: sic pue-
 ritia initium mortalis uitæ, & ut mane exitus noctis, & initium lucis: sic exitus uitæ, prin-
 cipium diei æternitatis, inter quæ aliæ intermediæ ætates currunt. Et hac parabola, qua
 benignissimus dominus alloquebatur apostolos, omnes suos ad finem usque mundi al-
 loquit fideles. Proinde dicit: Quod uobis dico, omnibus dico: uigilate. Ergo det no-
 bis illa infinita bonitas, de nobis infinities plusquam nos ipsi, sollicita: sic cuiusque opus su-
 um, ad quod in hoc mundo positus est, peragere: sic accurate, sic attente uigilare, ut à
 domino gloriæ, quacumque hora uenerit, audire quisque possit: Euge serue bone & fide-
 lis, quia super pauca fuisi fidelis, supra multa te constituam, intra in gaudium domini
 tui, cum quo esse maximum gaudium est, quem nosse uita æterna est, quem laudare
 gloria immensa. Ipsi ergo soli deo immortalis, incomprehensibili, inuisibili, patri & filio,
 & spiritui sancto gloria, honor, & uirtus, & nunc & per infinita seculorum secula. Amē.

CAPVT DECIMUM QVARTVM

79

Rat autem pascha, & azyma post biduum, & quærebant
 summi sacerdotes & Scribæ, quomodo eum dolo tene-
 rent & occiderent. Dicebat autem: Non in die festo, ne
 forte tumultus fieret in populo. Et cum esset Bethania in
 domo Simonis Leprosi, & recuberet, uenit mulier habens
 alabastrum unguenti nardi pisticæ preciosi: & fracto alabastro effudit super
 caput eius. Erant autem quidam indigne ferentes intra semetipsos, & dicentes:
 Vt quid perditio ista unguenti facta est? Poterat enim unguentum istud uenun-
 dari plusquam trecetis denariis, & dari pauperibus. Et fremebant in eam. IESVS
 autem dixit: Sinite eam, Quid illi molesti estis? Bonum opus operata est
 in me.